Beraat Sonrası Tek Rütbe Terfi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu	15.01.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/2662	2026/123	926 sayılı Kanun m.33, m.38, m.65, 2803 sayılı Kanun m.13, Subay Sicil Yönetmeliği m.41, m.60

ÖZET

Ceza yargılaması nedeniyle on yıl yüzbaşı kalan subay, beraat ve düşme kesinleşince binbaşılığa terfi ettirildi. Daire albaylığa terfi ettirilmemeyi ve yönetmelik ibarelerini iptal etti. İDDK, Kanun'un bir üst rütbeye terfiyi öngördüğünü belirterek kararı oy çokluğuyla bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/beraat-sonrasi-tek-rutbe-terfi-subay-danistay-iddk-2026-123/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

DANIŞTAY İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU 2025/2662 E. , 2026/123 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2025/2662

Karar No : 2026/123

TEMYİZ EDEN (DAVALILAR) : 1- ... Bakanlığı

2- ... Komutanlığı

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri ...

3- ... Bakanlığı

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...

İSTEMİN KONUSU : Danıştay İkinci Dairesinin 30/04/2025 tarih ve E:2021/17380, K:2025/2139 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacının, albay rütbesine terfi ettirilmemesine ilişkin işlem ile bu işlemin dayanağı olan 27/12/1998 tarih ve 23566 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Subay Sicil Yönetmeliği'nin 60. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendindeki "bir" ve "bu Yönetmeliğin 41 nci maddesi esaslarına göre" ibareleri ile (b) bendinin (2) numaralı alt bendindeki "bir" ve "bu Yönetmeliğin 41 nci maddesi esaslarına göre" ibarelerinin iptaline karar verilmesi istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Danıştay İkinci Dairesinin 30/04/2025 tarih ve E:2021/17380, K:2025/2139 sayılı kararıyla;

Anayasa'nın 2. maddesi ile 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 13. maddesinde yer alan kurallar aktarılarak ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 30. maddesinde bekleme sürelerinin düzenlendiği belirtildikten sonra, aynı Kanun'un 33., 38. ve 65. maddelerinde yer alan kurallar ile Subay Sicil Yönetmeliği'nin 37. maddesinde yer alan terfi esas ve şartları, 39. maddesinde yer alan yeterliğin saptanması, 40. maddesinde yer alan sicil notu ortalamasına ilişkin kurallara ve aynı Yönetmeliğin 41. ve 60. maddelerinin ilgili kısımlarına yer verilerek,

Düzenleyici işlem yönünden,

Anayasa'nın dava konusu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihte yürürlükte olan haliyle 124. maddesinde, (mülga) Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceğinin hüküm altına alındığı,

Bir hiyerarşik normlar sistemi olan hukuk düzeninde, alt düzeydeki normların, yürürlüklerini üst düzeydeki normlardan aldığı, normlar hiyerarşisinin en üstünde evrensel hukuk ilkeleri ve Anayasa'nın bulunduğu ve daha sonra gelen kanunların yürürlüğünü Anayasa'dan, yönetmeliklerin ise yürürlüğünü kanunlardan aldığı, dolayısıyla bir normun, kendisinden daha üst konumda bulunan ve dayanağını oluşturan bir norma aykırı veya bunu değiştirici nitelikte bir hüküm getirmesinin mümkün bulunmadığı,

Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10. maddesinde, herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamayacağı, Devlet organları ve idare makamlarının bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorunda oldukları hükmüne yer verildiği,

Bu kuralın, aynı durumda olanlara ayrı kuralların uygulanmasını, ayrıcalıklı kişi ve toplulukların oluşturulmasını engellediği, aynı durumda olanlar için farklı düzenleme yapılmasının eşitliğe

aykırılık oluşturacağı, Anayasa'nın amaçladığı eşitliğin, mutlak ve eylemli eşitlik değil hukuksal eşitlik olduğu, bir diğer anlatımla aynı hukuki durumda olanlar için aynı, ayrı hukuki durumda olanlar için ayrı kurallar öngörülmesinin Anayasa'nın öngördüğü eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmeyeceği,

Hukuk devleti ilkesinin ön koşullarından biri olan "hukuk güvenliği" ile kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanmasının amaçlandığı; hukuk güvenliği ilkesinin hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kıldığı,

Dava konusu edilen düzenlemelerde, rütbe terfi sırasına giren subaylardan açığa çıkarılan/tutuklananlar yönünden, haklarında beraatine, kamu davasının düşmesine, ortadan kaldırılmasına karar verilmiş ve hükmü kesinleşmiş olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla, kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemlerinin, Yönetmeliğin 41 nci maddesi esaslarına göre derhâl yapılacağı, terfi edenlerin nasıplarının, emsallerinin nasıp tarihine götürüleceğinin öngörüldüğü, 41. maddede de rütbe-terfii işlemlerinin usullerinin belirtildiği,

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 65. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (3) numaralı alt bendi uyarınca, açığa alınan veya tutuklanan subay ve askeri memurlar hakkında terfi sırasına girenlerden tutuklu bulunan ya da tahliye edilmekle beraber kovuşturma veya duruşması devam eden veya hakkında verilen hüküm henüz kesinleşmemiş bulunanların terfileri ve kademe ilerlemelerinin yapılmayacağının kurala bağlandığı, anılan Kanun'un 33. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan kural uyarınca haklarında kamu davasının düşmesi yahut ortadan kaldırılması/beraat kararları verilenlerin rütbe terfi ve rütbe kıdemliliklerinin hükmün veya kararın kesinleşme tarihinden geçerli olarak yapılıp, emsalleri tarihine götürüleceğinin düzenlendiği,

926 sayılı Kanun'un kararda yer verilen hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, haklarında hürriyeti bağlayıcı bir ceza dışında hüküm verilenlerin, yargılamalarının devam ettiği süre zarfında yapılmayan rütbe-terfi işlemlerinin, haklarında verilen hükmün kesinleştiği tarihten itibaren yapılacağı ve emsalleri tarihine götürüleceğinin açıkça belirtilmesine rağmen, dava konusu edilen düzenlemede, kişilerin yargılandıkları süre boyunca mevcut rütbeleri ile görev almaya devam ettikleri, haklarında verilen ve kesinleşen mahkumiyet dışındaki karara rağmen yargılama süresi ve bu süre zarfında ilerleyebileceği rütbeler dikkate alınmadan rütbe - terfilerinin yalnızca bir üst rütbeye terfi edecek şekilde planlandığı ve bu şekilde uygulandığının anlaşıldığı,

Yargılama süresince bilfiil emsalleriyle aynı şart ve koşullarda görev yapan, haklarında yapılan yargılama sonunda mahkumiyet dışında bir karar verilen ve yargı kararıyla suçsuz olduğu kesinleşen personelin durumunun emsalleriyle eşitlendiği ve bu zamana dek yapılmayan rütbe terfilerinin mevcut hukuki durumuna uygun olarak yeniden düzenlenerek durumunun emsalleriyle eşitlenmesinin, hem Anayasa'da yer alan eşitlik ilkesine hem de Anayasa Mahkemesinin 07/05/2021 tarih ve 31477 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 04/02/2021 tarih ve E:2019/89, K:2021/10 sayılı kararında ve istikrar kazanmış birçok kararında yer verdiği görüşüyle uyum sağlayacağı,

Bununla birlikte Anayasa'nın 128. maddesinin 2. fıkrasında, memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceğinin hükme bağlandığı, davacının rütbe-terfiinin yapılması yolundaki talebinin, özlük haklarına yönelik bir istem olduğuna da kuşku bulunmadığı, bu halde özlük haklara ilişkin olduğu anlaşılan düzenlemenin Anayasa'nın 128. maddesinin 2. fıkrası gereğince kanunla düzenlenmesi gerektiği, özlük haklarının kanun ile belirlenmesi gerektiğine dair Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararlarının da bu yönde olduğu,

Bireysel işlem yönünden,

Yüzbaşı rütbesinde görev yapmaktayken 04/07/2008 tarihinde gözaltına alınan ve 09/07/2008-13/10/2008 tarihleri arasında tutuklu olan davacının, 18/05/2009 tarihi itibarıyla açığa alındığı, açığa alınma durumunun 21/09/2010 tarihinde sona ermesi üzerine, Erzurum Jandarma Bölge Komutanlığı emrinde yüzbaşı rütbesiyle göreve başlatıldığı, hakkında yapılan yargılamalar sonucu verilen beraat ve düşme kararlarının kesinleştiği 29/06/2018 tarihinden itibaren binbaşılığa yükseltilerek, binbaşılık nasıp tarihinin emsallerine (30/08/2009) götürüldüğü, ancak rütbe itibarıyla emsallerinin gerisinde kaldığı, davacının rütbe terfiinin emsallerine göre yapılmayarak, mevcut hukuki durumunun düzeltilmemesi yönündeki işlemin, kararda aktarılan Kanun hükümlerine aykırı olması, ayrıca bunun davacı hakkında verilen ve kesinleşen beraat/düşme kararlarının da anlam ve sonuçlarının ortadan kalkmasına yol açacak nitelikte olması, hakkında yürütülen yargılama süresince aynı rütbede görev yapan davacının, beraat ve düşme kararları kesinleştiği halde sadece bir üst rütbeye terfiinin yapılmasının hakkaniyete de aykırılık teşkil ettiği hususları dikkate alındığında, davacının rütbe-terfiinin emsallerine göre belirlenerek albay rütbesine terfi ettirilmesi, özlük haklarının güncellenmesi, geriye yönelik rütbe ve terfi maaş farklarının hesaplanarak yasal faiziyle birlikte ödenmesi talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle, dava konusu düzenleyici işlemler ile albay rütbesine terfi ettirilmemesine ilişkin 15/08/2018 tarihli bireysel işlemin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI : Davalılardan İçişleri Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı tarafından, Yönetmeliğin Kanun'a uygun olduğu, dolayısıyla kanunla düzenleme ilkesine aykırılık bulunmadığı, her rütbenin taşıyacağı mesuliyetler farklı olduğundan ilgilinin bir anda albay rütbesine getirilmesinin ülke güvenliği açısından zafiyet oluşturabileceği, Kanun'un 33. maddesinde terfi zamanının düzenlendiği, terfinin ancak terfi şartları oluştuğunda yapılabileceği, terfi sisteminin idarenin işleyişine uygun olarak bilinçli bir şekilde düzenlendiği, bireysel işlemle ilgili kesin hüküm bulunduğu, Kanun gereği harçtan muaf tutulmalarının icap ettiği belirtilerek, Daire kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

Diğer davalı tarafından, Yönetmeliğin hukuka uygun olduğu, bireysel işlemde de hukuka aykırılık bulunmadığı, kendileri bakımından harçlar yönünden hüküm kurulmasının kanuna aykırı olduğu belirtilerek, Daire kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : İstemlerin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'ÜN DÜŞÜNCESİ : Temyiz istemlerinin kabulü ile Daire kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden davalı idarelerin yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin ve İçişleri Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığının usule ilişkin iddiaları yerinde görülmeyerek işin esası hakkında gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Davacı, 2003 yılından itibaren jandarma yüzbaşı rütbesinde görev yapmaktadır.

Hakkında yürütülen adli soruşturma sebebiyle 09/07/2008-13/10/2008 tarihleri arasında tutuklu kalmıştır.

Tutukluluğunun sona ermesinden itibaren 18/05/2009 tarihine kadar görev yapmaya devam etmiştir.

Söz konusu soruşturma sebebiyle 18/05/2009 tarihinde açığa alınmış, 21/09/2010 tarihinde görevine geri dönmüş ve yeniden yüzbaşı rütbesinde çalışmaya devam etmiştir.

Bu arada adli süreç ilerlemeye devam etmiş, hakkında iddia olunan bir kısım suçtan beraat kararı 21/05/2012 tarihinde, bir kısım suçtan zaman aşımı nedeniyle düşme ve beraat kararları ise 29/06/2018 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı, 03/07/2018 tarihinde, albay rütbesine terfi ettirilme istemiyle başvuru yapmıştır.

Jandarma Genel Komutanlığının 15/08/2018 tarihli işlemi ile 29/06/2018 tarihinden geçerli olmak üzere binbaşı rütbesine terfi ettirilmiş, binbaşılık nasıp tarihi emsallerinin binbaşı rütbesine nasıp tarihi olan 30/08/2009 tarihine götürülmüştür.

Bunun üzerine temyizen incelenen dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT :

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan halleriyle,

2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 13. maddesinin ilk fıkrasında, "Jandarma Hizmetleri Sınıfı personelinin her türlü özlük işlerinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanır. Ancak, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal haklar bakımından statü ve rütbelerine göre 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ile 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi personel hakkındaki hükümler uygulanır. Jandarma Hizmetleri Sınıfı hariç olmak üzere Jandarma Genel Komutanlığının

diğer hizmet sınıflarındaki kadrolarında bulunan Devlet memurları, Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarındaki emsallerinin yararlandığı mali ve sosyal haklardan aynı şekilde yararlanırlar." kuralı yer almaktadır.

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun "IV – Terfi zamanı:" başlıklı 33. maddesinde, "(Mülga: 2/7/2018 – KHK/703/127 md.) (Ek : 21/7/2000 – KHK – 607/2 md.; Değiştirilerek kabul : 10/5/2006-5497/2 md.; Değişik: 22/1/2015 – 6586/41 md.) Kıdem alanlar, kazaî veya idari kararlarla nasıpları lehe düzeltilenler ile açığa alınmaları, tutuklanmaları, kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme hariç firar veya izin tecavüzünde bulunmaları nedeniyle terfi edemeyen ve rütbe kıdemliliği onanmayanlardan, haklarında kovuşturmaya yer olmadığına, kamu davasının açılmasının ertelenmesine veya düşmesine yahut ortadan kaldırılmasına, firar veya izin tecavüzü suçlarından verilecekler hariç olmak üzere hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına, beraatine, kısa süreli hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilmesine veya cezanın ertelenmesine karar verilenler hakkında, emsalleri terfi etmiş veya rütbe kıdemliliği onanmış olmak şartıyla, yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz. Ancak, bu durumda olanların rütbe terfi ve rütbe kıdemlilikleri, hükmün veya kararın kesinleşme tarihinden geçerli olarak yapılıp emsalleri tarihine götürülür. Bu şekilde yapılan terfi ve rütbe kıdemliliklerinde maaş farkı ödenmez. (Ek fıkra: 21/7/2000-KHK-607/2 md.; Aynen kabul: 10/5/2006-5497/2 md.) Terfi sırasında olup da belirli oranda sicil mecburiyetini, sicil belgelerinin düzenlenmesinden sonra, 30 Ağustos tarihine kadar tamamlayacak olanlar (albaylar hariç) hakkında birinci fıkra hükmü uygulanmaz." hükmü; "I–Rütbe terfi şartları ve esasları:" başlıklı 38. maddesinde, "(Değişik: 29/9/1988 – 3475/3 md.) Rütbe terfi şartları aşağıda gösterilmiştir. a) (Değişik: 11/2/2014-6519/28 md.) Bu Kanunun 54 üncü maddesinde belirtilen durumlar haricinde rütbeye mahsus bekleme süresini tamamlamış olmak, b) (Değişik : 21/7/2000 – KHK – 607/6 md.; Aynen kabul: 10/5/2006-5497/5 md.) Rütbeye mahsus normal bekleme süresinin binbaşılarda üç, albaylarda iki yıllık, diğer rütbelerde üçte ikisi oranında, kıdem alanlar için fiili bekleme süresinin (albaylar hariç) binbaşılarda iki yıllık diğer rütbelerde üçte ikisi oranında yıllık sicili bulunmak, c) Subay Meslek Programları Yönetmeliğinde gösterilen kıt'a hizmetlerini yapmış olmak, d) Üst rütbe kadrosunda açık bulunmak, e) General ve amiralliğe yükselecek albaylar için üst rütbe kadrosunda 49 uncu maddede yazılı oranlar içinde açık bulunmak. (Değişik ikinci fıkra: 28/7/1998 – 4374/3 md.) Birinci fıkrada belirtilen şartlara haiz olan subayların terfileri aşağıdaki esaslara göre yapılır. a) (Değişik : 21/7/2000 – KHK – 607/6 md.; Aynen kabul: 10/5/2006-5497/5 md.) Yükselme sırasında girmiş bulunan teğmen-yarbayların sicil notu ortalamaları tespit edilir ve sınıfları içerisinde (kurmay subaylar kendi sınıflarında), branşlara ayrılan sınıflarda ise branşları içerisinde yeterlik derecesine göre sıralanırlar. Bilahare bu sıralama esas alınmak suretiyle; teğmen-binbaşılar için sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı, yarbaylar için % 70 ve daha yukarısı olanlardan bir üst rütbedeki kadro açığı kadarı en üstün yeterlik derecesinden başlanmak üzere bir üst rütbeye terfi ettirilir. Diğer terfi şartlarını haiz olduğu halde üst rütbede kadro açığı bulunmadığı için terfi edemeyenler derece ilerlemesi yaparlar. Bu Kanunun 36, 58 ve 65 inci maddelerine göre 30 Ağustos tarihinden sonra terfi etme durumunda olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla, kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemleri derhal yapılır. ... (Değişik üçüncü fıkra: 28/7/1998 – 4374/3 md.) Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf, rütbe ve görevlerin özelliklerine göre ne surette, kimler tarafından, hangi zamanlarda

doldurulacağı, sicil notunun verilme esasları ve birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen sebeplerle terfi edemeyenlerin gelecek yıldaki terfi işlemlerinin ne şekilde yapılacağı, sivil değerlendirme denetleme kurullarının kuruluş ve çalışma esasları ile görevleri (...) Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir." hükmü; "VIII–Açığa çıkarılan, tutuklanan veya firar ve izin tecavüzünde bulunan, cezası infaz edilmekte olan subaylar hakkında yapılacak işlem:" başlıklı 65. maddesinde, "Açığa alınan veya tutuklanan subay ve askerî memurlar hakkında aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır: a) (Değişik: 20/11/2017-KHK-696/20 md. Aynen kabul: 1/2/2018-7079/19 md.) Haklarında taksirli suçlar hariç bir suçtan kamu davası açılanlara ilişkin iddianameler, kabulünü müteakip mahkeme tarafından sanığın mensubu bulunduğu kuvvet komutanlığına ve Milli Savunma Bakanlığına gönderilir. Ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis, taksirli suçlar hariç olmak üzere beş yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan veya yüz kızartıcı bir suçtan yahut emre itaatsizlikte ısrar, üste veya amire fiilen taarruz, üste veya amire hakaret, mukavemet suçlarından dolayı haklarında kamu davası açılanlar, ilgili kuvvet komutanlığının teklifi üzerine veya resen Milli Savunma Bakanlığı tarafından açığa alınabilirler. Milli Savunma Bakanlığınca askeri suçlar yönünden resen açığa alma işlemi tesis edilmeden önce fiilin işleniş şekli, niteliği ve disiplini ihlal derecesi bakımından açığa alınmayı gerektirip gerektirmediği hakkındaki görüşü ilgili kuvvet komutanlığından sorulabilir. b) (Değişik: 26/3/1982 – 2642/10 md.) (a) bendi gereğince açığa çıkarılanlar yapmakta oldukları görevden alıkonulurlar ve kendilerine başka görev verilmez. c) (Değişik: 22/1/2015 – 6586/45 md.) Bunlardan; 1. Yargılama sonunda beraatlerine, haklarındaki kamu davasının her ne sebeple olursa olsun ortadan kaldırılmasına veya duruşmanın tatiline veya davanın düşmesine veya kamu davasının reddine veya Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesilmesini gerektirmeyecek şekilde hükümlülüklerine yahut haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilenlerin açıkları, haklarındaki kararın kesinleşmesi beklenmeksizin kaldırılır. 2. Soruşturmaya konu olan fiillerin hizmetlerine devama engel olmadığı anlaşılanların açıkları, haklarında karar verilmesi beklenmeksizin kaldırılabilir. 3. Açıkta bulunanlar hakkında her üç ayda bir yapılacak değerlendirme sonucunda veya diğer nedenlerle açıklarının kalkması gerektiği değerlendirilenlerin açıkları kaldırılır. d) (Değişik: 28/6/2001 – 4699/9 md.) Hükmün aleyhe bozulması ve mahkemece bu bozulmaya uyulması veya duruşmanın tatiline dair kararın ortadan kalkması veya Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesilmesini gerektirecek şekilde hükümlülüklerine karar verilmesi hallerinde de (a) bendi hükmü uygulanır. e) (Değişik: 26/3/1982 – 2642/10 md.) Terfi sırasına girenlerden; 1. Açıkta bulunanların, 2. Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesilmesini gerektirmeyecek şekilde hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkum olmaları nedeniyle veya (c) bendinin (2) numaralı alt bendine göre açıkları kaldırılmış olup da henüz hükümleri kesinleşmemiş olanların, 3. (Değişik: 29/7/1983 – 2870/6 md.) Tutuklu bulunan ya da tahliye edilmekle beraber kovuşturma veya duruşması devam eden veya hakkında verilen hüküm henüz kesinleşmemiş bulunanların, 4. Kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme hariç, firar veya izin tecavüzünde bulunmuş olanlar ile firar veya izin tecavüzüne devam edenlerin, Terfileri ve kademe ilerlemeleri yapılmaz. Bu gibilerin terfi ve kademe ilerlemesi işlemlerinin ne şekilde yapılacağı subay sicil yönetmeliğinde gösterilir. f) (Değişik: 26/3/1982 – 2642/10 md.) Açığa alınan ya da tutuklananlar; 1) Hizmet eri tazminatından ve bu Kanunda öngörülen aile yardım ödeneği, mahrumiyet yeri ödeneği, doğum yardım ödeneği, ölüm yardım ödeneği, tedavi ve cenaze masrafları, yakacak yardımı, giyecek ve yiyecek (tayın bedeli) yardımı, tahsil bursları ve yurttan

faydalanma, lojmandan faydalanma hükümlerinden yararlanmaya devam ederler. 2. (Değişik birinci cümle: 18/7/2011 – KHK-647/1 md.) Açığa alınanlara ve tutuklulara (hakim subaylar dahil), bu süreler içinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 141 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi hükmüne göre aylık ödenir. Ancak, bu gibilerden haklarında kovuşturmaya yer olmadığına, muhakemenin menine, beraate, her ne sebeple olursa olsun kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilenlerin ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük hakları ödenir. (Ek cümle: 18/7/2011 – KHK-647/1 md.) Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yurtdışı kadrolarında görevliyken açığa alınan veya tutuklananlara da yurtiçinde bir kadroya atanıncaya kadar, bu alt bent uyarınca yurtdışı aylığı ödenir. g) (Değişik: 3/7/1975 – 1923/25 md.) Firar veya izin tecavüzünde bulunanların bu fiillerinin başladığı tarihten itibaren aylık, hizmet ve makamla ilgili ödenek ve tazminatları kesilir. Ancak, kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme veya mazerete dayalı olduğu adli mercilerce verilmiş kararlarla saptanan izin tecavüzlerinde kesilen aylık ve makamla ilgili ödenek ve tazminatları geri verilir. h.(Değişik: 20/11/2017-KHK-696/20 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/19 md.) Ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve süreli hapis cezalarının infazı sırasında subaylara maaş ile hizmet ve makamlarına ilişkin ödenek ve tazminatları verilmez. I) (Ek: 24/4/2008-5758/4 md.) Soruşturma veya kovuşturmasının devamı nedeniyle terfi edemeyen subay ve astsubaylardan; açığa çıkarılan, tutuklanan ya da açıkları kaldırılanlar veya tahliye edilenler hakkında, davaları neticeleninceye kadar, bu Kanunun 32 nci maddesinin (b) bendinde yer alan en çok rütbe bekleme süreleri ile 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde belirtilen rütbe karşılığı yaş hadleri uygulanmaz. Bunların Silahlı Kuvvetlerde kalabileceği azami süre, emsali neşetlilerin Silahlı Kuvvetlerdeki görev süresi kadardır." hükmü bulunmaktadır.

Subay Sicil Yönetmeliği'nin "Teğmen-yarbay rütbelerindeki subayların terfi işlemleri" başlıklı 41. maddesinde, "Teğmen, üsteğmen, yüzbaşı, binbaşı ve yarbay rütbelerindeki subayların terfileri aşağıdaki esaslara göre yapılır. (Değişik ikinci fıkra: RG – 6/5/2002-24747) Teğmen, üsteğmen, yüzbaşı, binbaşı ve yarbay rütbelerindeki subaylar, her sınıf kendi arasında (kurmay subaylar kendi sınıflarında), branşlara ayrılan sınıflarda ise branşları içerisinde sicil notu ortalaması en yüksek olandan başlanmak üzere yeterlik derecesine göre sıralanırlar. (Değişik üçüncü fıkra:RG-6/5/2002-24747) Bu sıralama esas alınmak suretiyle; teğmen, üsteğmen, yüzbaşı ve binbaşılar için sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı; yarbaylar için % 70 ve daha yukarısı olanlar ve Kanunun 38 inci maddesinde belirtilen terfi şartlarını haiz bulunanlardan, en üstün yeterlik derecesinden başlanmak üzere, Kanunun 41 inci maddesine göre her sınıf veya branşlara ayrılan sınıflarda ise her branş için belirlenen kadrolara göre, bir üst rütbedeki kadro açığı kadarı, bir üst rütbeye terfi ettirilir. (Değişik dördüncü fıkra:RG-7/3/2006-26101) Diğer terfi şartlarını haiz olduğu hâlde, üst rütbede kadro açığı bulunmadığı için terfi edemeyenler, derece ilerlemesi yaparlar. Derece ilerlemesi onay işlemleri, Kuvvet Komutanlıkları (Mülga ibare:RG-23/2/2017-29988) (...) Personel Başkanlıklarınca yapılır. Kanunun 36, 58 ve 65 nci maddelerine göre 30 Ağustos tarihinden sonra terfi etme durumunda olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla, kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemleri, derhâl yapılır. Terfi edenlerin nasıpları, emsallerinin nasıp tarihine götürülür. (Değişik altıncı fıkra:RG-7/3/2006-26101) Kuvvet Komutanlıkları (Mülga ibare:RG-23/2/2017-29988) (...) Personel Başkanlıklarınca;

teğmen, üsteğmen, yüzbaşı, binbaşı ve yarbay rütbesindeki subayların terfi işlemlerine 1 Temmuz tarihinde başlanır." düzenlemesine; "Açığa çıkarılan, tutuklanan ve firar veya izin tecavüzünde bulunan subayların terfi usulleri" başlıklı 60. maddesinde ise, "Rütbelerine ait bekleme süresi içinde açığa çıkarılanlar, tutuklananlar, kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme hariç olmak üzere firar veya izin tecavüzünde bulunanlar hakkında, bu durumları yokmuş gibi terfi ile ilgili hazırlıklar yürütülür. Rütbe terfi sırasına giren: a. Bu subaylardan : (1) Açığa alınanlardan; (a) Açıkları devam edenlerin, (b) Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişiklerinin kesilmesini gerektirmeyecek şekilde hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkûm olmaları nedeniyle açıkları kaldırılmış olup da, henüz hükümleri kesinleşmemiş olanların, (c) Soruşturmaya konu olan fiillerinin hizmetlerine devama engel olmadığı anlaşıldığı için, haklarında karar verilmesi beklenmeksizin açıkları kaldırılanların, terfileri yapılmaz, yapılmış olanlar iptal edilir. (2) Haklarında kovuşturmaya yer olmadığına, beraetine, muhakemenin men'ine, kamu davasının düşmesine, ortadan kaldırılmasına veya verilen cezanın teciline, kısa hapis cezasına, tedbire veya para cezasına çevrilmesine karar verilmiş ve hükmü kesinleşmiş olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla, kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemleri, bu Yönetmeliğin 41 nci maddesi esaslarına göre derhâl yapılır. Terfi edenlerin nasıpları, emsallerinin nasıp tarihine götürülür. (3) Kısa hapis cezasına, tedbire, para cezasına çevrilen ve tecil edilen mahkûmiyet hükümleri hariç olmak üzere, Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişiğinin kesilmesini gerektirmeyecek şekilde hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olmaları nedeniyle açığı kaldırılanların, haklarında mahkûmiyet hükmünün kesinleşmesini ve cezanın infazını müteakip nasıpları düzeltilerek, yeni nasıpları saptanır. Bulunan yeni nasıplarına göre emsalleri terfi etmiş olanlar, terfii şartlarını haiz iseler ilk 30 Ağustos tarihinde o yıl terfi sırasına girenler ile birlikte terfi işlemine tâbi tutulurlar. Terfi edenlerin yeni rütbe nasıpları, emsallerinin nasıp tarihine götürülür. b. Bunlardan: (1) Tutuklu bulunan ya da tahliye edilmekle beraber soruşturması veya muhakemesi devam eden veya haklarında verilen hüküm henüz kesinleşmemiş bulunanların terfileri yapılmaz, yapılmış olanlar iptal edilir. (2) Haklarında kovuşturmaya yer olmadığına, beraetine, muhakemenin men'ine, kamu davasının düşmesine, ortadan kaldırılmasına veya verilen cezanın teciline, tedbire veya para cezasına çevrilmesine karar verilmek suretiyle tutukluluk hâllerine son verilenler ile daha önce tutukluluk hâllerine son verilmekle beraber bilâhare haklarında yukarıda sayılan kararlardan biri veya kısa hapis cezası verilmiş ve hükmü kesinleşmiş olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemleri, bu Yönetmeliğin 41 nci maddesi esaslarına göre derhâl yapılır. Terfi edenlerin nasıpları, emsallerinin nasıp tarihine götürülür. (3) Kısa hapis cezasına, tedbire, para cezasına çevrilen ve tecil edilen mahkûmiyet hükümleri hariç olmak üzere, haklarında verilen mahkûmiyet hükmü kesinleşenlerin, cezanın infazını müteakip nasıpları düzeltilerek yeni nasıpları saptanır. Bulunan yeni nasıplarına göre emsalleri terfi etmiş bulunanlar, terfi şartlarını haiz iseler ilk 30 Ağustos tarihinde o yıl terfi sırasına girenler ile birlikte terfi işlemine tâbi tutulurlar. Terfi edenlerin yeni rütbe nasıpları, emsallerinin nasıp tarihine götürülür. c. Bu personelden: (1) Firar veya izin tecavüzleri devam edenlerle, kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme hariç olmak üzere, firar veya izin tecavüzünde bulunmuş olup da haklarındaki soruşturma veya duruşmaları devam eden yahut firar veya izin tecavüzü suçundan haklarında verilen mahkûmiyet hükmü henüz kesinleşmemiş olanların terfileri yapılmaz, yapılmış olanlar iptal edilir. (2) Firar veya izin tecavüzü suçları nedeniyle haklarında; kovuşturmaya yer olmadığına,

beraetine, muhakemenin men’ine, kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilmiş ve hükmü kesinleşmiş bulunanlar, emsalleri terfi etmiş olmak şartıyla terfi şartlarını haiz iseler, derhâl terfi ettirilirler. Terfi edenlerin nasıpları, emsallerinin nasıp tarihine götürülür. (3) (Değişik:RG-18/8/2000-24144) Kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirenler hariç olmak üzere, firar veya izin tecavüzü suçundan haklarında verilen mahkûmiyet hükmü kesinleşenlerin nasıpları, cezanın infazını müteakip düzeltilerek, yeni nasıpları saptanır. Bulunan yeni nasıplarına göre emsal olduğu subaylar terfi etmiş iseler, şartları haiz oldukları takdirde ilk 30 Ağustos tarihinde o yıl terfi sırasına girenler ile birlikte terfi işlemine tâbi tutulurlar. Terfi edenlerin yeni rütbe nasıpları, emsallerinin nasıp tarihine götürülür. Haklarında, ikinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinin (2) numaralı alt bentleri uyarınca işlem yapılan ve yeterli oranda sicil mecburiyetini tamamlayamadığı veya kıt’a hizmeti noksanı olduğu için terfi ettirilmeyen subaylar, emsallerinin terfi etmiş olması şartıyla, sözü edilen terfi şartlarını haiz oldukları ilk 30 Ağustos tarihinde o yıl terfi sırasına girenler ile birlikte terfi işlemine tâbi tutulurlar. Terfi edenlerin yeni rütbe nasıpları, emsallerinin nasıp tarihine götürülür." düzenlemesine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Uyuşmazlık, yüzbaşı rütbesinde iken hakkındaki adli soruşturma nedeniyle önce tutuklanan, ardından açığa alınan davacının, bu durumları sona erdikten sonra fakat ceza yargılaması neticesi kesinleşene kadar aynı rütbede görev yapmaya devam etmesinin akabinde, ceza yargılamasına ilişkin kararların kesinleşmesinden sonra, emsallerinin bulunduğu rütbeye değil, bir üst rütbeye terfi ettirilmesinden kaynaklanmaktadır. Davacının söz konusu süreci, adli soruşturma başladığında yüzbaşı rütbesinde bulunduğu 2008 yılından adli sürecin kesinleşmesinden sonra binbaşı rütbesine terfi ettirildiği 2018 yılına kadar devam etmiş olup emsallerinin bu arada 2009 yılında binbaşı, 2014 yılında yarbay, 2017 yılında albay rütbesine terfi ettikleri belirtilmektedir.

Davacı, doğrudan albay rütbesine terfi ettirilmemesine ilişkin işlem ile dayanağı olan Subay Sicil Yönetmeliği'nin 60. maddesindeki, açığa alınanlardan veya açıkları kaldırılanlardan haklarında beraat ya da kamu davasının düşmesine karar verilmiş ve bu kararları kesinleşmiş olanların "bir" üst rütbeye terfilerinin "Yönetmeliğin 41. maddesindeki esaslara göre" yapılacağına ilişkin ibareler ile tutuklu bulunan ya da tahliye edilmekle birlikte yargılaması devam eden yahut haklarındaki hüküm kesinleşmemiş olanlardan haklarında beraat veya kamu davasının düşmesine karar verilmiş ve bu kararları kesinleşmiş olanların "bir" üst rütbeye terfilerinin "Yönetmeliğin 41. maddesindeki esaslara göre" yapılacağına ilişkin ibarelerin iptaline karar verilmesi istemiyle dava açmıştır.

Düzenleyici işlem yönünden,

2803 sayılı Kanun'un 13. maddesindeki atfa göre, jandarma hizmetleri sınıfında bulunan subayların nasıp ve terfileri bakımından 926 sayılı Kanun uygulanacaktır.

926 sayılı Kanun'un terfi zamanını düzenleyen 33. maddesine göre, açığa alınmaları veya tutuklanmaları nedeniyle terfi edemeyen ve rütbe kıdemliliği onanmayanlardan, haklarında kamu davasının düşmesine yahut beraatine karar verilenler hakkında, emsalleri terfi etmiş veya rütbe kıdemliliği onanmış olmak şartıyla maddenin mülga ilk fıkrası, yani "terfilerin her yıl 30 Ağustos

Zafer Bayramı günü yapılacağına" ilişkin hüküm uygulanmayacaktır, ancak, bu durumda olanların rütbe terfi ve rütbe kıdemlilikleri, hükmün veya kararın kesinleşme tarihinden geçerli olarak yapılıp emsalleri tarihine götürülecektir. Albaylar hariç olmak üzere, terfi sırasında olup da belirli oranda sicil mecburiyetini, sicil belgelerinin düzenlenmesinden sonra, 30 Ağustos tarihine kadar tamamlayacak olanlar hakkında bu hüküm uygulanmayacaktır.

926 sayılı Kanun'un 38. maddesinde de rütbe terfi şartları ve esaslarına yer verilmiştir. Buna göre, rütbe terfiinin genel olarak şartları, rütbeye mahsus bekleme süresini tamamlamış olmak, bekleme süresinin belli oranlarında yıllık sicili bulunmak, kıt'a hizmetlerini yapmış olmak, üst rütbe kadrosunda açık bulunmak gibi şartlardır. Aynı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde, Kanun'un 65. maddesine göre, 30 Ağustos tarihinden sonra terfi etme durumunda olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemlerinin derhal yapılacağı düzenlenmiştir.

Kanun'un 65. maddesinde ise, açığa alınan yahut tutuklanan subaylar hakkında yapılacak işlemlere yer verilmiştir. Bunlardan terfi sırasına girenlerden açıkta bulunanların, tutuklu bulunan ya da tahliye edilmekle beraber kovuşturma veya duruşması devam eden veya hakkında verilen hüküm henüz kesinleşmemiş bulunanların terfileri ve kademe ilerlemeleri yapılmayacaktır. Bu gibilerin terfi ve kademe ilerlemesi işlemlerinin ne şekilde yapılacağının Subay Sicil Yönetmeliği'nde gösterileceği hükme bağlanmıştır.

Subay Sicil Yönetmeliği'nin 41. maddesinde, "teğmen-yarbay rütbelerindeki subayların terfi işlemleri" düzenlenmiştir. Maddede, diğer terfi esaslarının yanında, 5. fıkrada, Kanun'un 65. maddesine göre 30 Ağustos tarihinden sonra terfi etme durumunda olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemlerinin, derhâl yapılacağı, terfi edenlerin nasıplarının, emsallerinin nasıp tarihine götürüleceği kuralına yer verilmiştir.

Yönetmeliğin 60. maddesinde, "açığa çıkarılan, tutuklanan ve firar veya izin tecavüzünde bulunan subayların terfi usulleri" düzenlenmiştir.

Maddede, açığa alınanlar ile soruşturmaya konu fiilleri bakımından açıkları kaldırılanlardan, haklarında beraat ya da kamu davasının düşmesine karar verilmiş olup hükmü kesinleşmiş olanların terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemlerinin, Yönetmeliğin 41. maddesi esaslarına göre derhâl yapılacağı, terfi edenlerin nasıplarının, emsallerinin nasıp tarihine götürüleceği düzenlenmiştir. Dava konusu düzenlemelerden biri bu hükümdeki "bir" ve "bu Yönetmeliğin 41 nci maddesi esaslarına göre" ibareleridir.

Yine aynı maddede, tahliye edilmekle beraber muhakemesi devam eden veya haklarında verilen hüküm henüz kesinleşmemiş bulunanların terfilerinin yapılmayacağı düzenlenmiştir. Buna göre, daha önce tutukluluk hâllerine son verilmekle beraber bilâhare haklarında beraat yahut kamu davasının düşmesine karar verilmiş ve hükmü kesinleşmiş olanların terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemlerinin, Yönetmeliğin 41. maddesi esaslarına göre derhâl yapılacağı, terfi edenlerin nasıplarının,

emsallerinin nasıp tarihine götürüleceği düzenlenmiştir. Dava konusu düzenlemelerden bir diğeri de bu hükümdeki "bir" ve "bu Yönetmeliğin 41 nci maddesi esaslarına göre" ibareleridir.

Yukarıdaki hükümlerin değerlendirilmesinden, 2803 sayılı Kanun ile 926 sayılı Kanun'a yapılan atıf bakımından jandarma hizmetleri sınıfında bulunan subayların nasıp ve terfi işlemlerinin nasıl yapılacağının yahut hangi durumlarda yapılmayacağının, 926 sayılı Kanun'un 33., 38. ve 65. maddelerinde düzenlendiği; düzenlemelerin herhangi bir tereddüte mahal bırakmayacak biçimde açık ve net olduğu, bu nedenle belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir nitelikte bulunduğu, dolayısıyla kamu görevlilerinin özlük hakları bakımından "kanunla düzenleme" şartını taşıdığı anlaşılmaktadır.

Kanun'un 65. maddesindeki düzenleme ile terfi sırasına girenlerden açıkta bulunan, tutuklu olan yahut hakkında verilen hüküm henüz kesinleşmemiş subayların terfi ve kademe ilerlemesi işlemlerinin ne şekilde yapılacağının yönetmeliğe bırakılmasıyla da bu konudaki usul ve esaslara dair temel ilkeler ve çerçevenin Kanun ile belirlendiği anlaşıldığından, anılan konulara ilişkin idare tekniği ve uzmanlığını ilgilendiren diğer hususların düzenlenmesinin yönetmeliğe bırakılmasının "belirlilik ilkesi"ne aykırılık içermediği değerlendirilmiştir.

Dava konusu düzenlemelerde, açığa çıkarılan ya da tutuklanan subaylardan beraat ya da kamu davasının düşmesine karar verilenlerden hükmü kesinleşmiş olanların bir üst rütbeye terfi edebilecekleri, bunun da Yönetmeliğin 41. maddesindeki esaslara göre yapılacağı kurala bağlanmıştır.

926 sayılı Kanun'un 33. maddesinde, açığa alınmaları yahut tutuklanmaları nedeniyle terfi edemeyenlerin terfi ve rütbe kıdemliliklerinin "haklarındaki kararın kesinleşme tarihinden geçerli olarak yapılıp emsalleri tarihine götürüleceği" kurala bağlanmışsa da, Kanun'un rütbe terfi şart ve esaslarının düzenlendiği 38. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde, 65. maddeye göre, 30 Ağustos tarihinden sonra terfi etme durumunda olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemlerinin derhal yapılacağı, Kanun'un 65. maddesinde de hükmü kesinleşmemiş olanların terfilerinin yapılmayacağı, nasıl yapılacağının ise yönetmelikte gösterileceği düzenlendiğinden ve müteakip rütbelere terfiler kendi şartlarına tabi olduğundan, Kanun'un sistematik yahut tarihsel yorumundan ziyade her üç maddesi birlikte ele alındığında, Kanun'un bu konumdakiler için rütbe terfiinin durdurulması ile yeniden başlatılması hususunda bir denge getirerek düzenlendiği kanaatine varılmış, Kanun'da da "bir üst rütbeye" terfiin kurala bağlandığı anlaşılmış ve Yönetmeliğin 60. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendindeki ve (b) bendinin (2) numaralı alt bendindeki "bir" ibarelerinde, yani terfilerin "bir üst rütbeye" yapılacağına dair dava konusu Yönetmelik düzenlemelerinde üst norm olan Kanun'a ve hukuka aykırılık görülmemiştir. Bunların müteakip rütbelere terfilerinde, nasıplarının emsalleri tarihine götürülmemesi halinde, söz konusu işlemlere karşı açılacak davalarda bu hususun ayrıca incelenebileceği tabiidir.

Yönetmeliğin dava konusu 60. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendindeki ve (b) bendinin (2) numaralı alt bendindeki "bu Yönetmeliğin 41 nci maddesi esaslarına göre" ibarelerinin incelenmesine gelince;

Yönetmeliğin 41. maddesinde, teğmen-yarbay rütbesindeki subayların terfi işlemleri bakımından genel bir düzenleme yapılmış, sicil notu ortalaması, yeterlik derecesi, bir üst rütbedeki kadro açığı gibi kriterlere göre nasıl terfi işlemi yapılacağı düzenlenmiştir. Maddede ayrıca, Kanun'un 65. maddesine göre 30 Ağustos tarihinden sonra terfi etme durumunda olanların, terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla kadro açığı şartı aranmadan bir üst rütbeye terfi işlemlerinin derhâl yapılacağı, terfi edenlerin nasıplarının, emsallerinin nasıp tarihine götürüleceği kurala bağlanmıştır.

Buna göre açığa çıkarılan, soruşturmaya konu fiillerine göre açıkları kaldırılan ya da tutukluluk hallerine son verilen ve beraat yahut düşme hükümleri kesinleşmiş olan subayların terfilerinin, bu durumda bulunmayan subaylarla "kadro açığı şartı aranmaması" gibi bazı şartlar hariç aynı şartlara tabi tutulmasında ve bir üst rütbeye terfide üst norm olan Kanun'a uygun şekilde aynı esasların uygulanmasında; Kanun'un rütbe terfi şartları ve esaslarının düzenlendiği 38. maddesinde bir üst rütbeye terfi şartları bakımından belli şartlar hariç bir ayrım yapılmaması, Yönetmelik'te de "terfi eden emsallerinin şartlarını haiz olmak kaydıyla" terfi işlemlerinin yapılacağının düzenlenmesi, bu şartların tamamlanması durumunda bir üst rütbenin alınabileceği, her bir rütbenin taşıdığı yetki ve sorumlulukların farklılaşması, bir üst göreve hazır bulunuşluk ve liyakat, rütbe geçişinin terfi sisteminin işleyişi açısından ehemmiyeti, kolluk yetkisinin ülke güvenliği bakımından niteliği ve önemi göz önüne alındığında, hukuka aykırılık görülmemiştir.

Bu durumdakilerin "bir üst rütbeye terfii" Kanun gereği olduğundan, bunların "doğrudan" emsalleriyle eşit rütbeye getirilerek eşitlik ilkesinin uygulanmasının mümkün olmadığı, zira Kanun'un özellikle 33. maddesindeki amacının, yargılaması nihayete eren subayın birkaç rütbe birden atlayarak emsaliyle eşitlenmesi değil, yargılama sebebiyle durmuş olan terfilerin yeniden başlatılması olduğu, burada eşitlik bakımından önemli olanın davacıyla aynı konumda bulunanlara aynı kuralların tatbikinin olduğu değerlendirilmiştir.

Bireysel işlem yönünden,

Davacı hakkındaki adli süreç en son hükmün kesinleşme tarihi olan 29/06/2018 tarihinde sona ermiştir. Davacı da, davalı idarece bu tarihten geçerli olarak bir üst rütbe olan binbaşı rütbesine terfi ettirilmiş, binbaşı rütbesine nasbı emsallerinin nasıp tarihi olan 30/08/2009 tarihine götürülmüştür. Davacının mevzuatta gerekli şartları yerine getirerek önce yarbay rütbesine terfi ettikten sonra albay rütbesine terfi ettirilmesi mümkün olup davacının dava konusu işlem tarihi itibarıyla albay rütbesine terfi ettirilmemesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

İdarece, davacı binbaşı rütbesine terfi ettirilmişse de takip eden rütbelere terfi, ilgili rütbelerin terfi şartlarına tabi bulunduğundan, davacının adli yargı sürecinin etkisinin ve verilen kararın sonuçlarının görevindeki yükselmesine ve rütbelere terfiiyle ilgisinin olmadığı, adli süreç sonunda kesinleşen kararların, hiçbir işleme gerek kalmaksızın davacının emsalleri ile aynı durum ve konuma getirilmesi sonucunu doğurmayacağı, davacının süreç boyunca terfi edememesinin "cezalandırma" değil idari bir tedbir niteliğinde olduğu, bu çerçevede, hakkaniyet değerlendirmesi yapılmasına da olanak bulunmadığı kanaati hasıl olmuştur.

Buna göre, dava konusu işlemlerin iptali yolundaki Daire kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idarelerin temyiz istemlerinin kabulüne,

2. Dava konusu işlemlerin iptaline ilişkin Danıştay İkinci Dairesinin 30/04/2025 tarih ve E:2021/17380, K:2025/2139 sayılı kararının BOZULMASINA,

3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Daireye gönderilmesine,

4. Kesin olarak, 15/01/2026 tarihinde oy çokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY

X- Temyiz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay İkinci Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçelerde ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, temyiz istemlerinin reddi ile temyize konu kararın onanması gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.